

20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1862.

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 8.

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙ (*).

ΚΑΘΗΤΟ πρωΐαν τινά ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου μία ώραία Περὶ, καὶ θεωροῦσα μετὰ θλίψεως τὸ αἰωνίως χλοερὸν καὶ ἀνθόσπαρτον αὐτοῦ ἔδαφος, ἤκραζετο προσεκτικῶς τὰς συμφωνίας τῆς ζωῆς, αἵτινες ἀντήχουν ἐντὸς αὐτοῦ ὡς ἀρμονικὴ καὶ μελωδικωτάτη μουσική· δεχρμένη δὲ εἰς τὰς μικρὰς πτέρυγας τῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ἡμικλειστων θυρῶν διαχεόμενον φῶς, ἔκλαιε, ἀναλογιζομένη ὅτι ἡ ἀξίεραστος γενεὰ τῆς ἀπώλεσε διὰ παντὸς ἴσως τὸ μαγικὸν ἐκεῖνο καὶ θελκτικώτατον ἐνδιαίτημα.

α Εὐτυχῆ, ἔκραζε τὸ τέκνον τοῦτο τοῦ ἀέρος, εὐτυχῆ καὶ τρισόλβια τὰ εἰς τοὺς μακαρίους τοῦτους τόπους περιπλανώμενα πνεύματα, ἐν μέσῳ λειμώνων αἰωνίως χλοηφόρων καὶ ἀνθέων μηδέποτε μαραινομένων! Ἔχω σχεδὸν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν κήπων τῆς γῆς καὶ τοῦ ὠκεανοῦ, βασιλεύω ἐπὶ πάντων, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ἀστέρεις μοὶ προσφέρουσι τὰ ἀνθη τῶν· ἀλλ' ἐν ἄνθος

(*) Χ ο υ ρ ῖ μὲν παρὰ τοῖς Ἀσικνοῖς, αἱ Νύμφαι τοῦ παραδείσου γυναικες ἐξόχου κάλλους, προοριζόμεναι ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἐκλεκτῶν· Π ε ρ ῖ δὲ, θῆλα ἀγαθοποιᾶ δαιμόνια, ἐκ τῶν μεταξὺ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, ἀποκεκλεισμένα τοῦ Παραδείσου καὶ φιλοῦντα τοὺς κατοίκους τῆς γῆς. Σ. Μ.

τοῦ οὐρανίου δώματος ἀξίζει περισσότερον παρ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς! »

Ὁ ἀγαθὸς φύλαξ ἄγγελος τῶν θυρῶν τοῦ φωτός, ἰδὼν κλαίουσαν τὴν Νύμφην, ἐπλησίασεν εἰς αὐτήν, καὶ ἀκούων τὸν θρηνώδη μονολογὸν τῆς, ἠσθάνθη καὶ ἀκουσίως τὰς παρειάς του βρεχομένους ὑφ' ἐνός δακρύου, ὁμοίου κατὰ πάντα μετὰ τοὺς μαργαρίτας τῆς πηγῆς τῆς Ἐδέμ, τοὺς εὐρισκομένους ἐν τῷ κάλυκι τοῦ κυανοῦ ἄνθους, τὸ ὅποιον, κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν Βραχμάνων, οὐδαμοῦ ἄλλου ἀνθεῖ ἢ μόνον εἰς τὸν παράδεισον.

α Θύγατερ εὐγενούς πλην πεπτωκυίας γενεᾶς, τῆ εἶπε μετὰ τρυφερότητος, μία ἐλπίς σοὶ μένει εἰσέτι. Ὑπάρχει γεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῆς Προνοίας ὅτι ἡ Περὶ τότε μόνον θέλει συγχωρηθῆ, ὅταν φέρῃ εἰς τὴν αἰωνίαν διαμονὴν τὸ πολυτιμότερον διὰ τοὺς οὐρανοὺς δῶρον. Πήγαινε λοιπὸν, ζήτησον αὐτὸ καὶ προσπάθησον νὰ ἐξαγοράσῃς δι' αὐτοῦ τὸ σφάλμα σου. Σὺ οἶδας πόσον ἡδὺ εἶνε τὸ συγχωρεῖν! »

Ταχυτέρα τῶν κημητῶν, ἐσάκις οὗτοι τρέχουσιν εἰς τὸ ἀγανὲς τῶν οὐρανίων ἐκτάσεων, προσπαθοῦντες νὰ ἀποφύγῃσι τοὺς ἐναγκαλισμοὺς τοῦ ἡλίου, ὀρμητικώτερα ἀπὸ τὰς ἀστεροειδεῖς λαμπάδας, τὰς ὁποίας τὴν νύκτα οἱ ἄγγελοι ρίπτουσιν εἰς τὰ αὐθάδη πνεύματα τοῦ σκότους, ἅτινα προσπαθοῦν νὰ ἐφορμήσωσιν εἰς τὸν οὐράνιον αἰθέρα, ἡ Περὶ ἐπέταξεν ὑπὸ τὸν ὀλογάλανον θόλον τοῦ οὐρανοῦ, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἡ βοδοδάκτυλος ἠὼς ἐμειοῖα ἐπὶ τῆς σφαίρας μας μετὰ τὰ πρῶτά

Οὐδείς ἐστίν ὁ μὴ παρατηρήσας κατὰ τινὰ αἰθρία νύκτα εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν περιλαμπῆ ἐκείνην ταινίαν, ἣτις, συγκειμένη ἀπὸ μέρη φωτιζόμενα ὑπὸ λευκοῦ φωτός, σχηματίζοντος κηλίδας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πλατείας, περιζωννύει, οὕτως εἰπεῖν, ἅπαντα τὸν οὐρανὸν καὶ ὁμοιάζει νεφέλη φωτεινῇ, παρατηρουμένη ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Αἱ κηλίδες αὗται καὶ ὅλη ἡ ζώνη ἐκείνη εἰσὶν ἀθροίσματα ἀπειραρίθμων ἀστέρων, διακρινομένων κάλλιστα διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, καὶ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἐκφερόμενον ἄπλετον φῶς δίδει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τοῦ οὐρανοῦ τὴν λευκοειδῆ ἐκείνην βαφήν, ἣν οἱ ἀρχαῖοι ἀπέδιδον εἰς ἔκχυσιν γάλακτος τῆς Ἑρας· διὰ τοῦτο καὶ ἔκπαλαι ἐπεκράτησε τὸ νὰ δίδεται ἐν τῇ ἀτρονομίᾳ εἰς τὴν ζώνην ταύτην τὸ ὄνομα Γαλαξίας. Εἰς μάτην ὁ ὀφθαλμὸς ἡμῶν, ὠπλισμένος διὰ τῶν ἰσχυροτέρων τηλεσκοπίων, ζητεῖ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ τέλος τῆς λαμπρᾶς ταύτης καὶ φωτοβόλου ταινίας· οὐδὲν ἄλλο ἀνακαλύπτει πάντοτε, εἰμὴ ἄπειρον πέλαγος ἀμυδροῦ καὶ ἀμεταβλήτου φωτός, ὅπερ ἀποτελοῦσιν αἱ συγχεόμεναι ἀκτίνες ἀναριθμητῶν μυριάδων ἡλίων, τοσοῦτ' ἀπ' ἡμῶν ἀφισταμένων, ὥστε καθίσταται πάντῃ ἀδύνατον νὰ διακρίνωμεν αὐτούς· ἀμυδρά τις μόνον λάμψις τῶν ἀπείρων αὐτῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀσθενῶς πῶς εἰς τὰ ὄμματα ἡμῶν φαίνεται. Ἄν δὲ εἴμεθα κάτοικοι γῆς τινος ἄλλης, πλησιέστερον εἰς τὸν Γαλαξίαν αἰωρουμένης, ἠθέλομεν βεβαίως βλέπει, ἀντὶ τῆς εὐρείας λευκοφαίου ταύτης τοῦ οὐρανοῦ ζώνης, ὡκεανὸν φωτός καὶ λάμψεως, ἐξ ἀμετρήτων ἡλίων προερχομένων καὶ οἶονεὶ ὄγκον πυρὸς ἀποτελούντων. Καὶ ὁμοίως πάσοι ἄλλοι Γαλαξίαι λαμπρότεροι τοῦ ὑφ' ἡμῶν ὄρωμένου, καθωραϊζοῦσι διὰ τῶν ἀναριθμητῶν φωστήρων τῶν τοῦ ἀπομεμακρυσμένου χώρου τοῦ οὐρανοῦ! Πόσα ἄλλα ἀθροίσματα ἢ ἀκαταμέτρητα συμπλέγματα πελωρίων ἀστερισμῶν, πολλαπλασιαζόμενα ἐπ' ἄπειρον, καλύπτουσι τὸν οὐράνιον χῶρον! Ἴσως ὁ ἡμέτερος Γαλαξίας εἶνε μὴδὲν ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν λαμπρότητα, πρὸς τὰς μυριάδας τῶν λοιπῶν γαλαξίων παραβαλλόμενος, καθὼς τὸ πλανητικὸν μας σύστημα εἶνε μὴδὲν ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ συστήματα.

Ὁ Γαλαξίας δὲν ἐκτείνεται ὁμοιομόρφως κατ' εὐθείαν γραμμὴν, οὔτε εἶνε ἐπίσης φωτεινὸς πανταχοῦ, διότι τὰ σχηματίζοντα αὐτὸν ἄστρα δὲν κεῖνται κατὰ συμμετρίαν, καὶ πᾶς τόπος περιέχει ἀριθμὸν τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μείζονα ἢ ἐλάττονα. Ὁ περιώνυμος ἀστρονόμος Ἑρσχελλος, διευθύνας κατὰ τινὰ νύκτα πρὸς τινὰ πολύαστρον λευκότητα τοῦ Γαλαξίου τηλεσκόπιον,

οὗ τὸ φωτιζόμενον μέρος τῆς περιφερείας περιελάμβανε 15 μόνον μίρας τοῦ οὐρανοῦ, εἶδε διερχομένους ἐν διαστήματι 15 λεπτῶν τῆς ὥρας 116,000 ἀστέρων, καὶ ἄλλοτε πάλιν εἰς 40 λεπτά 258,000. Εἰς τρόπον ὥστε, ἂν ὁ ἀστρονόμος οὗτος ἐξηκολούθει θεωρῶν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου εἰς διάστημα ὀλοκλήρου ἀνακυκλήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, τουτέστιν εἰς διάστημα εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, θὰ ἔβλεπε διερχομένους περὶ τὰ 12 ἑκατομμύρια ἀστέρων. Τώρα, ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ ἀστέρες οὗτοι ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων μόνον πέντε δισεκατομμύρια λευγῶν, ἣτις εἶνε ἡ ἐλάχιστη δυνατὴ ἀπόστασις· ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀστρονόμου θὰ διέτρεχεν εἰς τὸ διάστημα ἑκτασιν... ἀλλ' ἐπειδὴ λείπουσιν αἱ λέξεις ἐνταῦθα, συγχωρηθῆτω ὅπως παραστήσωμεν τὴν ἑκτασιν ταύτην δι' ἀριθμητικῶν χαρακτήρων 46,440,000,000,000,000,000,000 λευγῶν! Καὶ ὁμοίως ἡ ἑκτασις αὕτη εἶνε μὴδὲν ὡς πρὸς τὸ διάστημα, καίτοι ὑπέρμετρος ὡς πρὸς τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα, ὅπερ ἔχει μόνον 1,524,000,000 λευγῶν διάμετρον.

Τὸ φῶς τοῦ Γαλαξίου παρατηρήθη ὅτι εἶνε λαμπρότερον μεταξὺ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων Σειρήνου καὶ Ἀντάρου, ἀπὸ δὲ τῆς χώρας ταύτης πρὸς ἄρκτον ἐξασθενεῖ βαθμηδόν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρέσχε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ πρῶτον μέρος εἶνε πλησιέστερον εἰς ἡμᾶς παρὰ τὸ δεύτερον, καὶ ἐπομένως ὅτι ὁ Γαλαξίας σχηματίζει δακτύλιον παμμεγίστων διαστάσεων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκκέντρως εὐρίσκεται καὶ ὁ ἡμέτερος ἥλιος μετὰ τοῦ πλανητικοῦ αὐτοῦ συστήματος, καὶ ἀποτελεῖ πιθανῶς μέρος αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡ ἀνθρωπίνη φαντασία ταρασσεται, ἀναλογιζομένη πόσα ἄλλα ἑκατομμύρια ἐντελεστερίων πλανητικῶν συστημάτων περιέχονται ἐντὸς τῆς εὐρείας ταύτης ζώνης τοῦ οὐρανοῦ, ἀπείρως ὑπερτεροῦντα τὸ ἡμέτερον ἀφανὲς σχεδὸν σύστημα κατὰ τὴν λαμπρότητα, τὴν κίνησιν καὶ τὴν ζωὴν. Ἄν δὲ ἐν μόνον μέρος τῆς παγκοσμίου λαμπρότητος ἀδυνατεῖ νὰ περιλάβῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ στενὰ ὄρια τῆς διανοίας του, πόσον μᾶλλον τὰς λοιπὰς ἀγνώστους καλλονὰς τοῦ οὐρανοῦ χώρου, ἂς ἡ φαντασία ἀνακαλύπτει καὶ διοραῖ νοερώς μὲν, πλὴν συνεπῶς καὶ λογικῶς πάνυ, εἰσδύουσα εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ καθβαλιστικὰ σημεῖα, εἰς ὅλας τὰς ἀκατανόητους ἐκεῖνας περιπλοκάς, ἐν αἷς ἀνακαλύπτει τὰ μεγαλεῖα τοῦ Ἐψίστου Παντακράτορος!

Ῥ.

(Ἀκολουθεῖ.)